

AARSSKRIFT
FOR
Ringe Efterskole
1949

RINGE EFTERSKOLE

AARSSKRIFT

1949

20. AARGANG
UDGIVET AF ELEVFORENINGEN

ARVEN

Da jeg var ganske ung, havde jeg ofte en dårlig samvittighed over for to ting. Det var jo ikke så nær altid, jeg tænkte på dem; men når jeg gjorde det, var det altid med en urolig samvittighed.

Den ene ting var Sønderjylland, den anden min dåb. For jeg var opdraget til, at de to ting var meget vigtige, og jeg forstod også nok, at de var det; men alligevel — de betød ikke så meget for mig, som jeg følte, de burde.

Senere kom jeg til at opholde mig halvandet år i Sønderjylland; nu fik jeg den sønderjydske sag nær ind på livet, oplevede den, og siden da har jeg ikke haft svært ved at forstå, at det med Sønderjylland er en livssag for vort folk. Jeg har siden da slet ikke kunnet lade være med at skænke den min interesse.

På samme måde gik det med min dåb. Jeg forstod efterhånden, at vilde jeg overhovedet have med Gud at gøre, var den mit faste holdepunkt, både begyndelsen og ankergrunden. Derfor måtte jeg atter og atter tilbage til den og behøvede ikke længere næsten at tvinge mig til at betænke den.

Det skulle ikke undre mig, om de sidste hold efterskoleelever kendte til noget lignende: at have en dårlig samvittighed over for noget af det, de har taget med sig hjemmefra og fra skolen. Og naturligvis har en del det just sådan over for de to ting, jeg her har nævnt. Ja, i dag taler vi mere om Sydslesvig end om Sønderjylland; men forholdet bliver omtrent det samme.

Om det skal jeg ikke skrive; derimod vil jeg gerne have lov at sige et par ting over unges forhold til den kristelige arv, de har fået i deres dåb. At hjem, skole og kirke i forening prøver på at vække børn og unge til bevidsthed om, hvad der er givet dem i dåben, er en ganske selvfølgelig ting. Et barn, der er arving til en millionformue, lader man dog ikke vokse op i pjalter og dårlige kår, selv om det endnu ikke har overtaget og selv administrerer sin formue; man giver det kår, så det kendes på det, at det er millionær. Lige så naturligt er det, at børn, der er arvinger til Guds rige, så tidlig som muligt bliver klar over, hvad det vil sige, at de er Guds børn. Derfor skolens religionsundervisning og konfirmationsforberedelsen, og derfor hører man også på efterskolen om det, der vedrører kristentroen.

Men dog kan det ske, at man ikke kommer videre end til at tænke på ens dåb og kristenliv som noget, der i grunden føles som en byrde eller måske noget ganske overflødigt. Det kan let gå, som det somme tider går med den salmebog og bibel, unge mennesker får med hjemmefra øverst i kisten. Ikke alle bruger den, og lidt efter lidt synker de dybere og dybere ned, og til sidst ligger de på bunden. Man ser dem aldrig. De er der; men for den unge betyder de ingenting. Gaven, man fik med hjemmefra, blev aldrig brugt.

Sådan kan det nok komme til at gå med ens dåb og ens gudsforhold i det hele. Og på den måde er det for resten, de fleste mennesker mister deres tro; kun meget få opgiver kristentroen, fordi tvivl og tankevanskeligheder bliver dem for stærke. Men mange glemmer at bruge deres tro fra dag til dag, og så mister de den en skønne dag, eller man kunne også sige, som Svendborgs store søn, digteren Johs. Jørgensen, et steds siger: „De fleste synder sig bort fra troen“, — og det netop, fordi de glemte at bruge den.

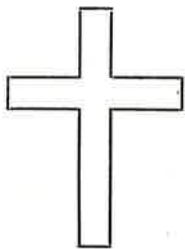
Vorherre sagde den sidste aften, han levede: „Bliv i

mig, så bliver jeg og i jer!“ Så simpelt er det — ja, og samtidig måske endda ikke så let. I regelen er det jo interessant at begynde på noget nyt, men at blive ved, også når der intet kommer ud af det, kræver troskab og udholdenhed og kan således godt blive svært nok.

Sådan kan — og skal måske — det at blive i Kristus nok falde tungt somme tider, skønt det i sig selv er det letteste af alt. Alligevel: bliv i ham! Brug jeres tro! Bekend den — selv om troens ord endnu måske er en død remse, bed, selv om det endnu kun er en pligt, brug Herrens bord, selv om det endnu er noget fremmed for jer, som I halvt generer jer for at gøre brug af, tag bibelen og salmebogen frem — selv om romaner er mere spændende, og hold jer til menighedens forsamling, selv om præstens prædiken delvis går hen over hovedet på jer.

Når vi bliver i ham, har han lovet at blive i os, og så skal den dag nok komme, da vor dåb ikke er en halvt besværlig ting, som man kun tænker på i ny og næ, og da med en dårlig samvittighed; men da skal man nok komme til at sande, at det største, vi nogensinde har oplevet og vil komme til at opleve her på denne jord, var det, der skete med os, da vore forældre uden vor vidende og villie bar os til dåbsfonten, hvor Gud selv gjorde sin gerning med os i vor dåb.

J. M. Lundby.

DAGMAR HEDEMANN

Den 6. november 1949 døde fru Hedemann efter at have været syg siden 15. marts 1948. Den tapre lille kvinde måtte bukke under for den håbløse sygdom, som hun energisk og med alle midler havde søgt at overvinde. De sidste par år har været strenge for familien Hedemann. Skolen skulle passes, så eleverne helst ikke mærkede noget til den skygge, sygdommen kastede over familien, og så snart det mellem sygdomstilfældene og rekreationsopholdene lod sig gøre, var fru Hedemann med liv og sjæl med i arbejdet. Vi, der havde vor gang på skolen, vil længe mindes hendes venlige, friske smil, når hun hilste os, og hendes klare rene stemme, når hun sang med os ved elevmøderne. Få kunne som hun le med os og af os, og få kunne være alvorlige med os som hun. Vi følte det som var hun en prægtig kammerat. Mange var vi, som ved hendes død følte at have mistet noget, som var værdifuldt og ægte, og mange var vi, som samledes om hendes bære, da hendes mand og hendes store drenge bar hende det sidste blomstersmykkede stykke vej til graven på Ringe kirkegård — og mange vil vi være, som i en stille stund vil takke forsynet for, at vi fik lov at møde et menneske som Dagmar Hedemann.

Vi vil ære hendes minde.

Poul Fischer.

DAGMAR

Tyve år er lang tid at tænke frem over. Ingen ved, hvad de vil bringe. — Tyve år er kort tid, når man tænker tilbage — også når man tænker på, hvad de bragte af oplevelser i det hjem, som Dagmar og jeg stiftede, hun, som blev min gode hustru og trofaste livsledsagerinde i den korte — men lykkelige tid, trods de mange skygger, der ved hendes svære og uhelbredelige sygdom blev kastet ind over vort hjem.

For andre kan det lyde selvmodsigende — lykkelig tid og mange skygger — men set indefra er det rigtigt. — Nu er det slut.

For de, der ikke har oplevet tilsvarende, tror jeg ikke, det står klart, hvad det lille ord — slut — rummer.

Når to unge mennesker bliver enige om at dele livet med hinanden — haaber de, tror de, at „legen skal gå op i de grønende dage“. Og hvor gammeldags trofasthed og

kærlighed er det, der bygges på, vil livets mange oplevelser, også modgang og skuffelser, altsammen gå op i en stor enhed og være med til at skabe livet så skønt, som det blev.

Første gang jeg mødte Dagmar, var så at sige på arbejdsmarken, idet vi deltog i en skoleudflugt i Skanderup friskole. Da anede vi ikke, at vi stadig skulle arbejde sammen i skolearbejde og inden for et hjems lunende vægge. Året efter holdt vi bryllup, og så lå livet i vore drømme i lyse farver for os, og vort syn på det væsentligste her i tilværelsen var, om ikke ens, så dog sådan, at vi følte, at vi sammen måtte kunne udføre et arbejde i skolens tjeneste.

Og sådan fortsatte livet egentlig — vore forhåbninger blev på det ideelle område ikke skuffet — selvom vi ikke altid kunne strække til, til de store drømme, vi drømte i de unge år. Vi lærte stedse, at det gjaldt dog om at sætte målet højt og forsagthed lavt, og at det kunne lønne sig at „gå til fjelds selv møje“.

Allerede året efter brylluppet var det, at Dagmar fik de første svære astmaanfald, og vi troede dengang, at det jo nok ville fortage sig igen.

Foreløbig førte det med sig, at vi også af den grund var nødsaget til at søge en anden virkeplads.

Vort virke blev forlagt til kommuneskolen i Bovlund i Sønderjylland. For os begge var det ikke af ideelle grunde, idet vi begge følte os hjemme i den frie skole. Men Bovlundtiden lærte os meget, også dette, at livet ikke alene leves i friskolen; thi som ingen andre steder oplevede vi, at forældrene slog kreds om skolen og levende fulgte med i, hvad der skete. Ikke mindst, da Dagmar blev lærerinde, for hun havde en egen evne til at vinde børnene, en evne, som ikke kan læres, men må arves. Hun havde den vist i arv fra sin moder, som var en af de fineste gamle kvinder, jeg har kendt.

Nu er det altid svært at dømme om, hvordan ens egen

hustru er til skolearbejde og iøvrigt andet, fordi man ikke ser helt uhildet på det.

Men jeg ved, at hvis jeg har formået at yde et og andet, var det tit og ofte, fordi hun stod ved min side.

Trods det, at hendes sygdom i Bovlund ofte lagde sig hindrende i Vejen for hendes virketrang, fik hun ved en ukuelig vilje gennemført, at hun kom ind i skolearbejdet igen, trods det, at mangen en af ærlig vilje rådede hende fra, fordi hjemmets pligter egentlig kunne have større krav på hende. Men hun følte skolearbejdet som et kald, og hun voksede med arbejdet og fik derigennem kræfter til også at være moder i hjemmet. Hun følte, at arbejdet med gryder og opvask ikke tilfredsstillede hendes lyst til arbejde. Hun måtte have med levende mennesker at gøre. Og vi oplevede, at hjemmet ikke led ved skolearbejdet — tværtimod.

Ligeledes var Dagmar rigtig i sit es, når hun kunne være med i ungdomsarbejdet, og da sparede hun heller ikke sig selv.

Men sygdommen tog til og voldte slemme afbræk, såvel i skolearbejde som i vort hjemliv. Lægerne rådede til, at vi skulle flytte til en anden egn med et bedre klima.

Vi drøftede det, men det sved i sindet hos os, fordi vi efterhånden havde levet os sammen med sønderjyderne; thi selv om livet ikke var lutter medgang der heller, så var vi så stærkt knyttet til egnen, at det ville gøre ondt at rive båndene over og slutte det påbegyndte arbejde.

Da der så blev kaldt på os fra Ringe, var det Dagmar, der slog tvivlen ned og sagde: Nu må du vise, at det er alvor med talen om, at du helst vil til at arbejde med de unge.

Ja, det var hende, der styrkede mig i at holde fast på ungdomsidealerne. Ofte har jeg tænkt på ordene i „Per Gynt“, hvor der siges om Per Gynt: Han var for stærk, for der stod kvinder bag ham. Ibsen vidste nok, hvad det betød. Også Bjørnson: „— og hun som lo, når min båd blev krænget, og blev ej bleg under uvejrhængen“.

Sådan gik det da til, at vi kom til Ringe. — Hvor var det lyst og let at gå i gang med arbejdet i børneskolen og efterskolen, fordi vi forstod hinanden og ofte udfyldte hinanden i arbejdet.

Måske var det for meget både at være moder i hjemmet, lærerinde i børneskolen og medarbejder i efterskolen, måske var det mere, end hendes fysik kunne holde til. Men Dagmar egnede sig ikke til at hvile. Hun gik helt op i et arbejde, når det havde hendes kærlighed. Det gjaldt for hende „at kaste af i de nærmeste krav“ —. Og det var strengt at tage den beslutning at trække sig tilbage fra skolearbejdet, men det måtte gøres. Dog troede hun selv, at det kun skulle være midlertidigt, saa hun kunne vinde kræfter igen.

Men sygdommen havde nu svært tag i hende og de sidste to år voldsommere end nogensinde, og alligevel holdt hun næsten til det sidste håbet oppe, ja hun troede, at hun skulle få lov at blive rask igen. „Jeg har lidt så meget nu, at det ikke kan være Guds mening, at jeg ikke skal få lov at blive rask igen.“ — Dog virkeligheden så hun også i øjnene, og vi var forberedt på, at det kunne gå anderledes.

Da Dagmar i fjor rejste til Norge, var vi alle klar over, at nu havde vi kun det håb tilbage, at den norske fjeldluft kunne virke helbredende. — Det havde den gjort året i forvejen. Jeg siger udtrykkelig *håb*; thi som hendes helbredstilstand i det hele var meget svag, skulle der næsten ske et mirakel, for at det hele kunne rette sig op. Miraklet udeblev. Mine besøg i Norge var ikke en lystrejser, for jeg måtte, når jeg så virkeligheden i øjnene, indrømme, at der var ikke bedring. Og da hun i sommer skrev, at nu ville hun hjem, vidste vi, at nu brast håbet. — Lægerne havde heller ikke lovet os mere, end de kunne holde. —

Bent og jeg modtog hende i Kastrup lufthavn, og hvor var vi glade for, at vor mor dog kunne rejse hjem. —

I fjorten solfyldte dage var hun herhjemme, og da det var i ferietiden, nød vi livet i haven i frisk luft. Og så måtte hun til Ringe sygehus. Jeg husker endnu, at en stemme inden i mig sagde: Nu kommer Dagmar ikke her hjem mere.

Som ofte før kom der bedring, og håbet rejstes igen. Dog efter tre måneders forløb var kampen til ende. Da jeg søndag morgen d. 6. november blev kaldt op på sygehuset, var jeg klar over, at nu var løbet tilendebragt.

Jeg er glad for, at jeg fik lov at være hos hende i den sidste time.

Da der søndag formiddag var gudstjeneste på sygehuset og man ude på gangen sang: „Den store hvide flok vi, som tusind bjerge fuld af sne“ — — drog Dagmar sit sidste suk. — Jeg nævner det, fordi det var for mig ligesom et forsonende skær, der blev lagt over den nøgne virkelighed. Det lød næsten som en trøst til mig, der sad ene tilbage

„— der holde de nu kirkegang
med uophørlig jubelsang
i høje kor, hvor Gud han bor.“

Længe tonede *det* i mit sind. — Var det et tilfælde? Et tilfældighedernes sammentræf, dette, at hun skulle dø under tonerne til den skønne salme.

Vi kan ikke se bag forhænget til dødens land. Vi ved intet om, hvordan der ser ud på den anden side. Vor tro må bære os, hvor tanken holder op.

Jeg ved, at Dagmar troede, at livet fortsætter på den anden side graven. Vi, der nu må savne hende — her hjemme — først og fremmest — vore børn og jeg, må trøste os med, at hun nu er med i den skare, der synger jubelsang for Guds trone. Så må vi ikke klage over tabet, men glæde os over, at hun nu slap ud af sine store lidelser.

Tabet, ja, det vil vi ofte føle. — Jeg mindes at have set flere steder det gamle — tankesprog — indrammet og

hængt op på væggen: „Hvad er et hjem uden moder“. Det har aldrig tiltalt mig at se sådant hængt til skue, selv om det er nok så rigtigt et spørgsmål.

Vi hænger det ikke op på væggen, men det sidder nu i vort sind — og vi får nu opleve, hvad det betyder. Men vi må bøje os for virkeligheden, og så prøve om vi kan klare skærene. Det bliver nu vor opgave.

Ja, vi har jo prøvet det nu et par år, men alligevel. Det er sværere nu.

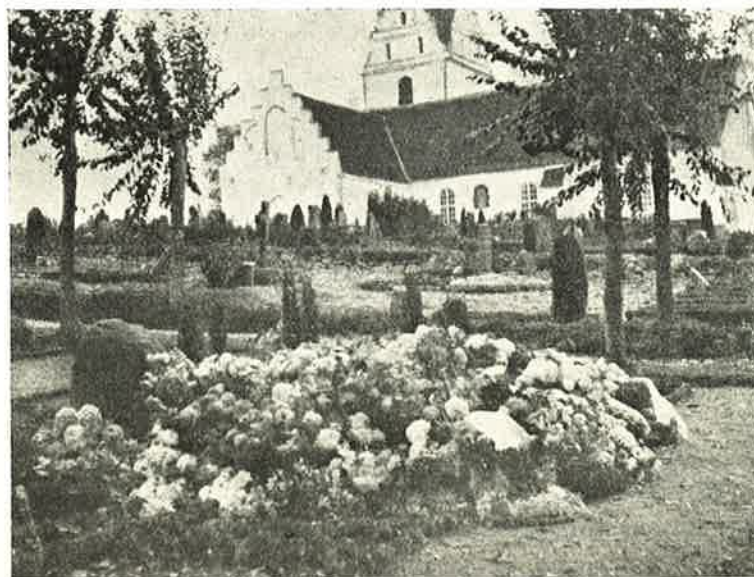
For Dagmar var det svært, at hun ikke fik lov at leve sammen med vore børn. De var stadig i hendes tanker og hjerte. Vi må nu prøve, om vi kan vende det om og i vort liv vise, at hun stadig lever i vore tanker og vore hjerter.

Finder vi i stille stunder, at det skete ikke er til at forstå, kan vi måske finde en slags trøst i de ord:

„— dog skal engang vi finde,
når tågen er forbi,
ej skæbnerne var blinde,
men blinde var kun vi.“

Vi tror, at hun nu er rejst

„ — til landet bag hav,
hvor evigheds sol skinner klart allentund
på saligheds grund.“

MINDEORD

Første gang, jeg kom til Ringe efterskole, blev jeg modtaget af fru Hedemann, og jeg husker endnu det smil og den hjertelighed, hvormed hun bød mig velkommen. Nu erfarer man ganske vist gang på gang, at man ikke skal lægge alt for meget i den slags; der er som bekendt noget, der hedder selskabssmil, og det bliver man hurtigt reserveret over for. Men vi, der til daglig færdedes i skolen, opdagede snart, at det ikke var noget overfladisk, hendes venlighed og hjertelighed var et udtryk for noget, der var dybt forankret i hendes sind.

„Der er mennesker, hvis smil er som et solskin og en fred“. Disse ord af digteren Mads Nielsen passede på fru Hedemann. Hun bragte solskin til de mennesker, hun færdedes blandt. Hvor ofte var dette ikke en opmuntring

og hjælp i det daglige arbejde; det var, som det blev lettere og skønnere at udføre. Hun bevarede sit lyse sind gennem sin svære sygdom. Det undrede een gang på gang, og man beundrede hende derfor. Jeg mener dog at have en forklaring derpå: Hun havde sikkert erfaret, at lyset og glæden hører menneskelivet til, skaber en rigdom, der gør livet skønt og herligt — trods modgang, trods lidelser.

Det er en stor opgave at være husmoder på en skole, ikke mindst på en børne- og efterskole, hvor eksemplet og det ægte har så stor betydning. Børn og helt unge har et skarpt blik for alt forlorent, selv om det skjules bag en tæt maske. Fru Hedemann kunne løse denne opgave, vel mest i det stille, ved en enkel bemærkning, ved sin færden i hjemmet, og i skolen blandt børnene og de unge. Og hvad hendes egentlige opgave gik ud på, var hun ikke selv i tvivl om, — den var at dele livsglæden med andre.

Hendes gamle elever fra børneskolen og efterskolen kan ikke være taknemmelige nok for den gerning, hun herved har udøvet. Det er måske noget, man ikke er klar over nu, men det skal nok vise sig at få betydning hele livet igennem.

Også skolens medarbejdere må være taknemmelige, fordi vi kom til at kende et menneske, der i det stille kunne vidne om livets glæder. Vi trænger netop til den slags mennesker i vor tid, hvor verden synes grå og glansløs — ja synes at være en jammerdal.

Jeg er overbevist om, at den bedste måde, vi kan ære fru Hedemanns minde på, vil være at bevare troen på, at menneskelivet er rigt og skønt, når blot vi er rodfæstet i livets skjulte kilder.

Bertel Nielsen,
Bramminge efterskole.

TAG DE SMÅ GLÆDER MED

For en tid siden læste jeg om en lille østerlandsk pige Ramabai og hendes fader. Der var noget i den lille fortælling, som slog mig.

Ramabais fader er pilgrim. Ustandselig er han på vandring for at søge efter noget. Han ved ikke selv, hvad det er, men han *vil* finde det.

Ramabai beslutter sig til at hjælpe sin fader. Da hun er blevet otte år, siger hendes fader til hende: „Du må lære at læse, så du kan tyde alle de gamle indiske bøger“. Ramabai sukker, men giver sig dog i kast med læsningen.

Stadig vandrer de videre.

Faderen sanser kun et: at finde, hvad han søger. Ramabai derimod har tid til at tage de små glæder med. Det er f. eks. hendes store fryd at sidde under de blomstrende jasmintræer og fange de smukke, hvide blomsterblade, når de daler ned, eller at løbe over stok og sten for at indfange dem, når de bliver ført bort af et vindpust.

Trods sin ihærdige søgen finder faderen aldrig, hvad han søger. Men mange år efter hans død finder Ramabai det ganske tilfældigt. Det er beretningen om Jesus. Hvilken betydning det fik for hende, kommer egentlig slet ikke dette ved, men jeg kan lige nævne, at hun blev meget lykkelig.

Selv om vi måske ikke gør os det så klart som Ramabais fader, at der er noget, vi søger, så er det dog vist sådan, at vi alle mere eller mindre søger efter et eller andet. Vi ved ikke bestemt, hvad det er, blot noget, der kan bringe os glæde.

Hvordan bærer vi os så ad, når vi søger efter noget ubestemt, eller eventuelt higer og stræber mod et bestemt mål? Mange, alt for mange, ser intet på vejen frem. De ser kun målet.

Hvad tror I Ramabais fader fik ud af livet? Nu vil nogen måske sige: „Jamen, han er dog værd at prise, alene for sin standhaftige søgen. Han gav jo afkald på alt andet.“

Nu vel, lad ham da få, hvad han kan tilkomme. Men hvorfor har Gud skabt alt det skønne og gode omkring os? Fordi vi som Ramabai skal fryde os over det og berige vort sind ved det. Lad os sanke alle de „jasminblomster“, der falder i vort skød og glæde os over deres skønhed og duft.

Måske kommer vi vort mål mange skridt nærmere ved at gå det i møde, opfyldt af glæde og taknemmelighed. Hvem var det, der (først) fandt budskabet om Kristus, Ramabai eller hendes fader?

Hvem var det, der fandt guldhornene? Var det dem, hvorom Oehlenschläger skriver: „De higer og søger i gamle bøger“ —? Nej, det var den unge pige, der glad vandrede hen over marken. Hun havde et mål, men alligevel havde hun sans for, hvad der var på hendes vej. Og det var bondekarlen, der gik bag sin plov og med fryd så den sorte muld vende sig for plovskæret.

Ja, jeg ved godt, der står skrevet: „De, som søger, skal finde,“ men så søg og virk med åbent sind — åbent for alt, hvad der er skønt og godt. Da først bliver der rigtig glæde ved at finde.

Karen.

Vinterholdet 1948—49.

ÅRET, DER SVANDT

Efterår, vinter, forår og sommer, hverdag og fest, arbejdstid og fritid skifter hurtigt med hinanden. I den tid har to elevhold besøgt skolen, og hver elev har sat sin tone til koret, der klinger omkring navnet Ringe efterskole.

Måske er noget af *det* glemt, der var midtpunktet og højdepunktet for dig. Måske er der gjort stor blæst af andet, der i dine øjne var en ubetydelighed. Men nævnt eller ikke nævnt sætter tingene alligevel deres præg.

Vi vil begynde ved begyndelsen ligesom H. C. Andersen, og den ligger i bogstavelig forstand i tåge. Det var en tåget 3. november 1948, de 66 elever kom til skolen. Hedemanns velkommen på åbningsdagen gjaldt foruden elever og forældre også de to nyankomne lærerfamilier Højgård og Skov. Bagefter talte valgmenighedspræst Rørdam Clausen, Odense.

— og så begyndte arbejdsdagene.

Så begyndte arbejdsdagene, travle arbejdsdage kan være festlige — som nogen søndage — når alle evner tages i brug. Mangen lærer ønsker, han var kunstner, så han kunne få begejstringens flamme til at lyse i elevens sind — med Kolds udtryk: så de blev sat i gang for aldrig mere at gå i stå. Det er ønsket, og lad os være enige om straks, at selv om nogen opfyldes, er der mange, der aldrig bliver virkelighed.

Den 18. dec. havde elever og lærere en festaften sammen, selv om enkelte fik „En stroppeur“, enten bogstaveligt eller gennem avisen eller ved dansen bagefter.

Til julefesten den 30/12 var der ca. 225 deltagere. Hedemann tog til indledning afstand fra, at vor tilværelse skulle blive et ørkesløst stykke „Sisyfosarbejde“ med at rulle sten op ad bjerget, men som en Jan Øster, der spiller et stykke livsmusik.

Efter juleferien fortsattes skolearbejdet igen. Det føltes befriende og berigende, at vi i midten af januar fik den hårdnakkede to måneders gamle tåge afløst af det

Drengene var glade for gymnastikken.

herligste solskin, næsten som om vi drømte om forår allerede.

I vinterens løb var der næsten ingen sygemeldinger fra eleverne. Det kunne vi måske takke vejret for.

Skolens vinterfest blev holdt den 19. febr. Ved den lejlighed prøvede flere af de boende elever deres scenetalent i Hostrup's „Den tredje“. Højgård var instruktør. Den festlige tone ved disse elevsammenkomster har i elevens og lærers opfattelse forskellig tonehøjde og klangdybde — for nu at blive i musiksproget.

Kongens fødselsdag d. 11/3 blev festligholdt med besøg i Odense på Papirfabrikken, Aktiebageriet, Glasværket, Fyns Tidende, Svømmehallen og Teatret.

En filmsaften er jo ikke noget nyt eller usædvanligt, men Bukdahlfilmene „Langs en gammel grænse“, som vi så på skolen en aften, er alligevel noget for sig. Den viste os i lyse, skønne glimt Kongeåegnen fra øst til vest, så enkel, hverdagsagtig, men netop derfor storslået. Vi så

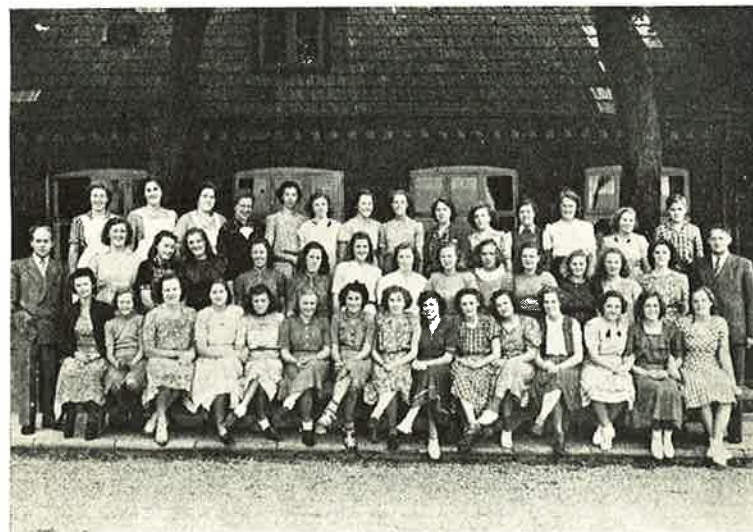

Håndgerningstime.

marker med græssende dyr, gårde, huse og gader med travle mennesker, altsammen på baggrund af et stykke Danmarkshistorie kendetegnet ved navnene Kolding, Skibelund, Askov og Ribe. Det var et stykke virkelighed på lærredet helt modsat det, vi oftest ser på film. På tværs af megen moderne filmstaktik gav den film næring til at udvikle „trangen til skønhed, til dåd, til det rene“. Derfor var det en værdifuld aften.

Gymnastik- og folkedanseopvisningen og afslutningen fulgte slag i slag i de sidste dage af marts. Højgård, J. P. Skov og Anna Schultz havde nogle flinke gymnastikhold. Det var en fin afslutning på vinterens arbejde i gymnastiksalen. Garly, Hedemann og Højgård talte på afslutningsdagen den 30. marts. Skov og Schultz rejste begge fra skolen til april.

Så var $\frac{5}{12}$ af året gået. Sædvanlig plejer vinterskolen vel at råbe højest på indsats og kræfter og afsløre den gamle skoles pladsmangel grellest. Men sommeren 49 begyndte med et hold på 33, så da var der også brug for nogle timer til at lægge „slagplan“, når der skulle være

Sommerholdet 1949.

2 regne- og 2 danskhold ved siden af den sædvanlige deling til skolekøkken- og håndarbejdsundervisning.

Til åbningsmødet, der holdtes den 5. maj, talte Frede Petersen, Sdr. Næraa fri- og efterskole, og Hedemann.

Efter kaffebordet sang fru Grethe Petersen danske sange. Ingeborg Karlshøj fra Stevns blev budt velkommen som ny medarbejder ved sommerskolen sammen med Eva Bek, Ringe, der var blevet Gudrun Hårups afløser ved husholdningsundervisningen. Gudrun Hårup har været meget syg og tilbragt en stor del af sommeren på sygehus.

Den 12. juni var der elevmøde. Hedemann talte, og byggeplanerne blev omtalt under og efter elevforeningens generalforsamling. Om aftenen spillede nogle af eleverne „En søndag på Amager“ oppe i Rubjerglund.

Det sædvanlige jordbærgilde med avis etc., de små cykleture og Lombjergfesten behøver ikke særlig omtale. Alle deltager lige ivrigt. Tove (elev fra i sommer) røber nok noget om den 3-dages cykletur, der i år gik til Sjælland.

Gymnastik i Rubjerglund.

Den dag, eleverne rejste på sommerferie, kom fru Hedemann hjem fra Norge.

Først den 21. aug. kom den længe ventede tur til Håstrup og Falsled.

Alle arbejdsdagene ind mellem de festdage, jeg nævner, må jeg tage under eet og blot sige, skolearbejdet gik støt i sommer. Det er ikke rart, når der blandt eleverne er ulige træk på hammelen.

I september måned var der både efterårsmøde, fættergilde, odensetur og afslutning.

Ved efterårsmødet talte forst. Rich. Gårde, Vesterdal, og hr. og fru Ågård fra musikskolen underholdt.

På odenseturen skulle de mange „udlændinge“ på sommerholdet (Vestjyder, Kron- og Sønderjyder, Sydslesvigere og Sjællændere) bl. a. se Sct. Knud og H. C. Andersens hus. Om aftenen så vi på teatret moderne mennesketyper i Huxley's „Mona Lisasmilet“. Til fættergildet læste et par elever nogle småstykker på dialekt. Vi så også lysbilleder inden dansen.

Fra Idrætsparken.

Det var afslutningsdag den 29. september med de dertil hørende udstillinger fra skolekøkkenundervisning, håndarbejdstimer og de almindelige skolefag.

Så var de 5 måneder på skolen afsluttet. Men du går videre på din fremmarch gennem ungdomstiden, og når det går fremad, er det ikke svært at holde modet oppe. Så en dag blæses der retræte, da kan der være brug for at kalde på modet. Der kan komme og kommer oplevelser, hvor der kræves af dig, at du tager situationen med mæner, for det er nu menneskelivet. Det kan delvis læres. Jeg ved ikke, om det læres på skole. Det er vel i det hele taget svært at sige, hvornår jeg lærte *det* og *det*. Men jeg ønsker i hvert fald, at I må lære meget også efter skoleopholdet, kun aldrig at klage.

Nu har efterskolen stået tom i oktober, men når elevskriftet trykkes, har et nyt vinterhold forlængst taget plads ved de sorte borde igen. Der er 63 elever i vinter. De kom til skolen torsdag d. 3. nov., sammen med den nye lærer Knud Jensen fra Ulstrup. Pastor Rydal, Ryslinge, talte ved åbningsmødet og Hedemann bød velkommen.

Fra friluftsbadet.

Tre dage efter højste Knud Hedemann flaget på halv stang i haven. Fru Hedemann døde den første søndag, eleverne var på skolen. Rige evner, livslyst og virketrang er blevet lammet af sygdom og sidst af døden. Ja, vi må indrømme, vi fornemmer ikke hele livet. Vi ser det kun i brudstykker, vi fornemmer eller forstår ikke helheden. Menneskelivet giver os i glimt lov til at modtage det mangestemme budskab, der udsendes af et andet menneske.

Selv om vort livstræ synes knækket og brudt, så har det haft et mål: at vokse — som træet i naturen — mod de evige stjerner.

Kirsten Vestergård.

*En glædelig jul og et godt nytår
ønskes alle gamle elever!*

*Karl Hedemann,
Knud, Bent og Karen Margrethe.*

LINGIADETUREN

Dem, som var ude at rejse i dagene omkring d. 22.—23. juli, havde sikkert opdaget, at togene og færgerne var overfyldte med unge mennesker. Det var danske gymnaster, som skulle til Lingiaden i Stockholm.

Men inden vi kunne rejse til Stockholm, skulle alle amtsholdene træne sammen. Vi blev da indkvarteret på en stor skole i Valby, „Alholm skole“. Det var de danske gymnastikforeningers 500 piger, som skulle bo der.

Næste morgen begyndte træningen. Til at begynde med var det helt morsomt, men efterhånden blev det knapt så spændende. Solen var streng, og vi blev forbrændt på arme og ben. Vi trænede ca. 7 timer den dag, så enhver, som kender lidt til gymnastik, ved sikkert, at efter så lang tid kan man nok blive trætte.

Men da vi havde fået noget at spise og hvilet os lidt, var vi dog ikke mere trætte, end vi kunne tage i tivoli om aftenen.

Det var trods alt dejligt at komme hjem til vor madras og vort tæppe.

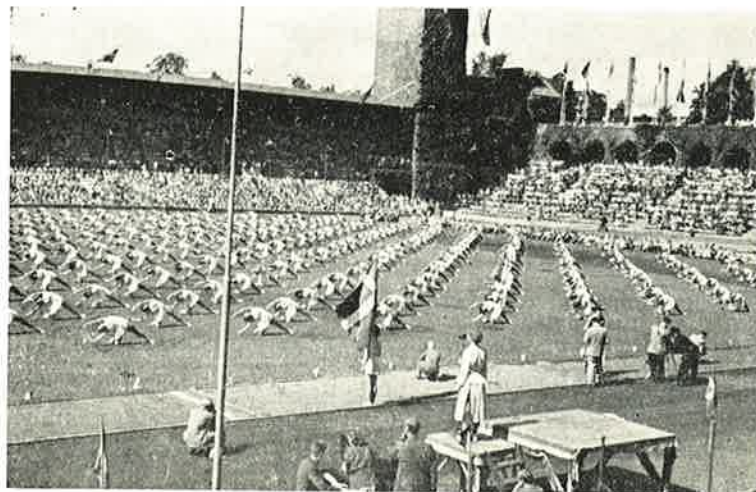
Næste morgen var der en del som havde mavekneb, og efterhånden som vi lavede gymnastik, gik flere og flere fra. Det viste sig så, at det stammede fra maden, vi fik søndag aften, men det er jo, hvad der kan ske med så stor en portion. Men vi „overlevede“ det da, og efter at vi havde spist vor bøf, var vi klar til at begynde igen. Denne gang var det på Frederiksberg stadion. Om aftenen skulle vi nemlig have opvisning derude, så vi skulle være kendt med banen først.

D. d. G.s kvindeholds indmarsch.

Kl. 19,30 begyndte vor første opvisning. Det var ret spændende, hvorledes dette ville forløbe, men efter klapsalven at dømme, var det gået godt. Efter at D. d. G.s karlehold og et københavnsk pigehold havde været inde, var der kammeratskabsfest i K. B. hallen. Det holdt imidlertid ret tidlig op, da vi skulle hjem og pakke vort tøj.

Næste morgen var vi temlig søvnige, men kl. var også kun 4. Efter at vi havde spist og båret madrasserne ned, gik vi ned til linie 15, hvorfra vi blev kørt til Havnegade. Da vi havde gået et langt stykke, nåede vi tolden. Det var temlig let, vi skulle bare have stemplet vort pas. Endelig kom vi da om bord på færgen. Da vi sejlede bort fra København, sang vi „Der er et yndigt land“. Det var en bevæget stund, mange lod en stille tåre trille, men sejlturen over sundet var herlig i den tidlige morgenstund i solskin. Da vi nu havde sejlet ca. en time, kunne vi begynde at skimte Malmø, og da vi nåede Malmø, sang vi igen „Der er et yndigt land“ og „Du gamla, du fria“. Inde på kajen stod der et orkester og spillede danske og svenske sange. Efter at vi var kommet igennem den svenske told, som

D. d. G.s kvindehold i øvelse.

var meget flink, kom vi til det tog, som skulle køre os til Stockholm.

Nu skulle vi se, hvordan det svenske landskab så ud. Det sydsvenske landskab var cirka som vort. Men efterhånden som vi kom højere op, lagde vi mærke til de mange store sten. Og jo længere vi kom nordpå, jo større blev stenene. Til sidst var der stejle klipper langs banen. Det var et smukt landskab. Nogle km fra Stockholm var der hugget tunneller i klipperne.

Så kom det store øjeblik, da vi rullede ind på hovedstadens banegård. Derfra gik vi ud på et torv, hvor der var en svensker, som sagde en hel masse til os, men det var kun lidt, vi forstod. I rutebiler gik det videre til vor indkvarteringssted. Denne gang var det „Sødre Latin“, vi skulle bo på. Skolen her mindede meget om et sygehus. Der var lange gange, og på dørene stod der et nummer. Nede i hallen fik vi udleveret hver en pose med de papirer, vi skulle bruge deroppe, billetter, spisekort o. l.

På hvert værelse stod der 10—15 senge med lagner og halmdyner i. Da vi havde fået os vasket og ordnet lidt

efter den lange rejse, samledes vi nede i skolegården. Nu skulle vi have noget at spise. Vi blev delt på to hold, da vi skulle spise på to restauranter, Den, hvor jeg spiste, var meget ejendommelig. Fra gaden lignede den et ganske almindeligt hus, men da vi først kom ind, blev vi meget forbavsede. Vi gik ned af en ganske smal stentrappe, ned i en kælder. På væggene hang der gamle vævede tæpper og kunstige blomster. Nede i restauranten var der kulørte lamper, og i det ene hjørne stod der en gammel rustning. Vi var så forbløffede, at vi næsten ikke kunne spise noget. Der var musik (klaver og violin). De spillede danske sange og dansemelodier. Nu var vi lige tilpas trætte til at komme i seng.

Onsdag morgen var det regnvejr, hvad det forresten var hele tiden deroppe, men vi var dog alligevel ude at se på byen og varerne. Kl. 10 skulle vi være hjemme, for nu skulle arbejdet begynde igen. Her skulle vi have haft noget af den sol, vi fik i København.

Om aftenen fandt åbningshøjtideligheden sted. Det var en meget stor oplevelse, både som tilskuer og som gymnast. Der var ca. 15.000 gymnaster, over 50 nationer var repræsenteret. Den svenske kronprins talte på 3 forskellige sprog. Pludselig lød der nogle mægtige drøn, som fik os til at synke lidt i knæ. Der blev sunget nogle sange. Bagefter blev der spillet, hvorefter hold efter hold forsvandt. Denne aften var en oplevelse, som jeg tror, vi aldrig glemmer.

De efterfølgende dage gik med opvisninger af forskellige hold, træning og indkøb. Det varede ikke længe, før de fleste pengepunge var tomme.

Lørdag formiddag var vi på en sejltur i Skærgården. Vi var nede ved en højskole. Det er den eneste i Sverige, som ligner de danske højskoler. Om eftermiddagen var vi ude på stadion og se skytternes to store hold samt to svenske hold. Vi så også Inderne, det var et meget særpræget hold.

Søndag morgen var det meget fint vejr.

Nu var den store dag kommet, da vi skulle have opvisning. Vi var meget spændte. Kl. ca. 12 var vi ude foran stadion, klar til at stille op. Præcis kl. 13 marcherede 500 hvidklædte piger ind på stadion. Tilskuerne klappede og råbte hurra, efterhånden som vi nåede frem på den store plads, som efter de mange dages regnvejr var et ælte, men var dog bedre end de foregående dage, der var blevet strøet smuld på. Vi anstrengte os til det yderste. Vi havde den glæde, at et af de svenske blade skrev: „Publikums dånande applåder kom från hjärtat. Här hade vi alle fått se en dansk fullträff.“ Det var vi lykkelige over.

Om aftenen var der afslutning på 22 forskellige restauranter. Der stod dækkede borde, og ved hver kuvert lå en pose med 3 stykker mad i. Da dette var spist, var der dans.

Næste morgen skulle vi rejse hjem til Danmark igen. Vi blev kørt i busser til banegården. Kl. 8 rullede toget afsted med over 1000 danske gymnaster. Vi sov det meste af vejen hjem, nu kendte vi jo landskabet, og vi var godt trætte.

Ved 18-tiden var vi i Malmø, så nu skulle vi — det længe frygtede — igennem tolden. Det var dog imidlertid ikke så slemt. Vi fik bare stemplet vort pas og dermed færdig. Den danske told var straks værre. Der måtte vi pænt pakke op alle, så det tog lang tid, inden vi kom igennem alle sammen.

På banegården fik vi for første gang i en uge rugbrød, det smagte vel nok godt. (I Sverige fik vi knækbrød).

I løbet af natten og næste formiddag kunne hver være hjemme igen. Vi var alle enige om, at det havde været en stor oplevelse, som vi altid vil mindes med glæde.

Med hilsen og ønsket om en god jul og et godt nytår.

Inge Møller Pedersen.

AT VÆRE UNG

På første blad i Rudolf Brun's bog „De seks“ står en tilegnelse, hvori han giver bogen til den „rigtige ungdom“. Han skriver:

„Lad den hilse hver ung, der har sol i sit sind,
der er frejdig og frisk som en forårets vind.
Der kan le med humør, men som dog bærer bud
— fra de evige lande og alverdens Gud.
Der har smil over arbejdets gråtunge slid,
og som vil bygge med på den kommende tid. — —“

Ungdom — et menneskes ungdom er kun få år. Vi synes, den dag vi som 14—15-årig står på tærsklen til vor ungdomstid, at det er uendelig lang tid, nu ligger livet foran os. Samtidig har vi en fornemmelse af, at alle de, der har passeret 25, er halvgamle, dem vil vi ikke længere regne med mellem de unge. Jamen, så har du altså kun ti år at være ung i!

De få år skal vi bruge fornuftigt og være forsigtige med ikke at jasje nogle år væk. De kommer aldrig mere. Rudolf Brun siger os i sit vers præcis, hvordan vi ønsker — både jer, der er i de egentlige unge år, og os, der har passeret det, som I kalder for ungdomstidens grænsepæl — at en ung skal være. Sol i sindet og frejdig og frisk som forårets vind. Det friske sind, der altid er opladt for at lære nyt. Unge mennesker skal ikke gå rundt som dyds-

mønstre eller med en færdigsynte moral i lommen. Nej! når sindet er frisk, når vi altid søger de steder, hvor vi møder det rene og får os en sund latter — da skal vi nok kunne møde smudset uden at tage skade.

Vi har brug for den ungdom i dag, som vil bygge med på den kommende tid. Danmarks genopbygning er noget, vi har hørt så tit, at vi kender det indtil det trivielle. Men det er ikke alene genopbygning efter krigen, det gælder. Vi må stadig bygge op. Et hus, man ikke holder ordentligt ved lige, forfalder. Vor kultur går til grunde, hvis vi nøjes med at gå og se på det, vi har arvet fra vore bedsteforældre og den „glanstid“, de levede i. Det er dejligt at høre de gamle fortælle om deres ungdom, og vi må beundre „de gamle“, en mand som Kresten Kold, der havde mod til at begynde sin højskole, skønt han kun havde een indmeldelse! Og vi forstår hans lykke, da de alligevel kom i sidste øjeblik. Men alt det er blevet historie, og vi lever nu og må gøre dagens gerning nu. Det nytter ikke, vi sætter os hen i tavs beskuelse af alt det skønne, de havde, og måske nu og da tørrer lidt støv af på minderne. Vi må bygge op — altid. De dele, der er slidt, må udskiftes med ny — sådan er naturens lov — celler forgår og ny skabes for at bygge op og erstatte det, der gik til grunde.

Menneskelivet er heller ikke anderledes. Det, vi ejer, har vi kun så længe, vi bruger det. Bruger vi ikke det, vi fandt, af værdi i vort skoleophold, så forgår det. Har vi en sollys stue med dejlige møbler og kønne stueplanter, der med omhu er drevet frem, og så sætter skodderne for vinduerne, så intet nyt lys kan slippe ind, for nu vil vi beholde det gode, vi har, for os selv. Hvad så? Det ved vi alle — der er intet ved den stue mere! Den er død!

Og det er ikke spor anderledes med vort liv, det må have sol, næring, friskhed, vi må dele med andre. Hvad vi ejer, har vi kun så længe, vi bruger det. Bliver det først lagt ned på kistebunden og årenes støv og andre sager lagt oven over — da har vi mistet det, der blev lagt ned.

Måske I vil protestere og sige, at I ejer det netop, og det ligger der kun for at blive gemt særligt godt. Helt af sig selv går tanken til Ingerid Sletten, som Bjørnson skriver om i „Arne“. Hun var forældreløs og ejede næsten intet, men eet minde havde hun om far og mor, nemlig en liden hue af farvet uld, som hendes moder havde givet hende. Den ville hun gemme godt og ikke slide den. Først gemte hun den for at bære den som brud, men nåede aldrig at blive gift. Da hun endelig vil finde den frem, er der ikke mere tilbage af den, tiden har smuldret den bort. Hun fik aldrig glæde af det eneste, hun ejede, og sådan vil det altid gå med det, der bliver gemt så godt og aldrig kommer frem i dagens lys, det smuldrer, svinder, og en dag er det helt borte.

Nej, vi må stadig bygge på den kommende tid, og vi må stadig bruge de våben, vi har fået i hånden til det arbejde. Der kan godt blive tale om arbejdets gråtunge slid, men det gør intet, hvis smilet kan lyse hen over det, da bliver selv det kedeligste arbejde til at holde ud.

Når vi ser ud over de steder, hvor vi i dag møder mange af de unge mennesker, kan det nok gyse i kroppen, og vi spørger os selv, om vi virkelig går vor kulturs undergang i møde. Mange vil jo ikke være med at bygge på den kommende tid, men sådan har det vel været altid, og det kræver kun endnu mere af den rigtige ungdom — der kan le med humør, men dog bærer bud fra de evige lande og alverdens Gud.

Ja, for det er netop det største ved den friske og stærke ungdom, at den kan more sig af hjertens lyst, le, danse og skæmte og dog samtidig bære bud.

I de unge år er man fristet til at sætte skodderne for den stue, hvor det åndelige liv bor. Det kan være, en og anden vil sige, at stuen er tom, der er intet derinde, så der er ikke noget, der kan forgå og visne. Så er det fordi, vi ikke har tænkt til bunds, for i den stue er i alle fald dåben, som er grundlaget for alt kristenliv. Bliver der

lukket af, kan vi ikke bære bud — og det bedste i livet går tabt.

Jeg mener ikke, vi skal gå ud at prædike, men at vort liv skal leves sådan, at vi i vor daglige færden bærer bud om det bedste, vi ejer i vort liv.

Vi må have åbent hus, sol og friskhed over alle de værdier, vi har fået givet helt fra barn af. Vi må bruge dem og glæde os selv og andre og samtidig bygge med på den kommende tid, at ikke det skal blive sagt om os, når vi er borte, at den generation duede ikke. De brugte, men byggede ikke nyt!

Nu har jeg hele tiden talt om ungdom, men naturligvis mener jeg alle, der føler sig ung i sindet. Det er kun de helt unge, der mener, at man er gammel, når man er fyldt de 25. Sindet kan heldigvis være ungt under grå hår.

Lad mig slutte med de to sidste linier i verset:

„For en ungdom som den, vil jeg hejse mit flag,
når den fylkes engang på en fremtidens dag“.

Ingeborg Karlshøj.

SOMMERFERIE 1949

En dag i julen 1948 blev jeg ringet op og spurgt, om jeg havde lyst til at komme med på en tur til Norge, og vise nordmændene gymnastik og folkedans. Jeg var straks fyr og flamme. Det var foreningen Norden, der arrangerede en udveksling med Ringes venskabsby, Voss, midtpunktet på Vossevangen. De fleste kender sikkert Hauch's sang: På vossevangen der vil jeg bo, der går hver ungkarl med blanke sko o. s. v. — I sommeren 1948 var der nogle folkedansere fra Voss leikarring i Ringe i 8 dage, og nu skulle vi altså gøre gengæld.

Vi hørte nu ikke mere til det, inden den 4. maj, da samledes alle interesserede i Ryslunge, det blev bestemt, hvem der skulle med, og vi fik lidt nærmere orientering om turen. Derefter gik vi igang med træningen. Vi mødtes kl. 8 hver fredag, gymnastik både for karle og piger i 1½ time, kaffe og folkedans 1 time. Således gik det indtil mandag den 11. juli kl. 6,30, da mødte ringenserne på kirkepladsen, hvor der kom en bus og samlede os op. Vi havde en vældig flink chauffør, han blev vores allesammens bedstefader på turen. Vi var 12 par + 2 spillere. Vi kørte til Helsingør, hvorfra vi sejlede til Helsingborg, det bemærkes, at det var et strålende vejr på hele turen, undtagen den sidste dag, da regnede det, men det var næsten befriende, da det havde været meget varmt de andre dage. Vi kom vel igennem tolden på begge sider, og fortsatte nu ad Sveriges landeveje, indtil vi kl. ca. 21

nåede Kungsbacka, hvor vi skulle bo. Vi boede på stads-hotellet, et nyt hotel i funkisstil med 3 etager og moderne indrettet. Det imponerede os alle. Vi blev behandlet så godt på alle måder, det gjorde vi nu forresten alle steder, og vi fik sådan noget god mad. Vi havde ellers hørt de værste historier om, hvordan vi skulle have fisk og atter fisk, men det fik vi ikke for meget af. Næste morgen kl. 7 startede vi, og nåede i løbet af dagen over Norges grænse. Vi kørte til Hønefoss, den har sit navn efter en vældig foss, der er lige uden for byen. Der skulle vi bo om natten og næste dag, onsdag skulle vi nå Voss. Vi havde regnet med at være der ca. kl. 19, vi skulle nemlig danse til en fest ude på Voss folkehøjskole. Men på grund af, at vejene, vi havde kørt på den dag, havde været meget dårlige, så vi ikke kunne køre ret stærkt, nåede vi først Voss kl. 22. Vi kørte over noget der hed Hardanger-viten, lange strækninger uden at se et hus, bare sten og fjælde. Vejen gik over et meget højt fjeld, hvor vi kørte rundt og rundt, og stadig opad. Vi nåede op på ca. 1200 m over havet. Hele tiden med et højt fjeld på den ene side, og en dyb afgrund på den anden, 2 biler kunne lige mødes, ellers var der vigepladser hist og her. Banen gik ind igennem fjeldet, pludselig kunne man se et tog komme dampende ud af det grå fjeld. Så storslået som den norske natur er, kan slet ikke beskrives, det må ses med egne øjne.

Lidt udenfor Voss stod der en herre og vinkede til os, han kom med op og køre, og viste os vej igennem byen og ned til ungdomshallen, hvor vi fik kaffe med smørrebrød. Det var så rart at mærke, at vi var ventet, og at vi var velkomne. Der mødte værterne op, og vi fik anvist et hjem, hvor vi nu skulle bo i tre dage. For manges vedkommende var det jo uhyre spændende, at se hvilke mennesker man skulle være hos. Jeg boede hos en nordmand, som var i mit hjem i 8 dage sidste sommer, så vi kendte da hinanden. Jeg tror nu nok de fleste var godt tilfredse

med deres feriehjem, selvom et par stykker kom højt op på fjeldet, hvor der hverken kunne køre bil eller cykle.

Voss ligger så kønt, man tænker sig en stor gryde, nede i bunden ligger byen og op ad siderne enkelte huse og gårde, helt oppe sne og fjeld. Man gik nede i gaderne og svedte, medens man til alle sider kunne se sne højt oppe. En lille sø ligger som en smørklat midt i byen, en fos mangler heller ikke, den falder temmelig højt. Ved selve faldet er der en frygtelig buldren, jeg forstår ikke, hvordan folk kunne bo der ved siden af. Den løber videre ned igennem byen, og lige ned forbi, hvor jeg boede, og altid denne boblende eller klukkende lyd, den kunne man være sikker på, den var der både morgen og aften. Men det blev jo også en vane.

Så begyndte dagene på Vossevangen. Hver morgen fik jeg serveret kaffe med *blødkogt* æg og franskbrød. Kl. 10 skulle vi mødes nede ved kirken, den var vi inde og se på, og fik fortalt dens historie, den stammede helt fra 1270, den var bare en del forsømt, syntes jeg. Derefter var vi på Mølstertunet, det er en samling gamle, norske bygninger, der viser, hvordan folk har boet førhen. Tilsidst var vi et smut ude på Voss folkehøjskole, der fik vi serveret brus (med rulning på r), det er deres betegnelse for sodavand. Kl. 14 skulle vi være på Voss afholdsscafe, der gav byrådet middag. Der blev holdt taler og sunget danske og norske sange. Det bedste var næsten desserten, det var nemlig abrikosgrød. Torsdag aften lavede vi gymnastik på idrætspladsen, den aften glemmer vi vist aldrig nogensinde. Vi var alle i hvide dragter med dannebrogssflag på brystet. Først lavede pigerne gymnastik og derefter karlene, så kom nordmændene og dansede i deres smukke dragter, hvorefter vi kom ind igen og dansede folkedans. Til slut var der „fakkeldans“ af nordmændene, herrerne med fakler og damerne med blomsterkranse, aftenen var så lun og stille, så vi kunne ikke have haft finere vejr.

Næste dag, fredag, skulle vi til sæters. Vi kørte med

bussen så langt vi kunne, og derefter travede vi ca. 10 km jævnt opad og om aftenen 10 km jævnt nedad igen, det kan nok være, der var nogen, der havde vabler på fødderne, men det var bestemt strabadserne værd. Der var nogle nordmænd med også, og de lavede bål imellem 2 stene, og kogte kaffe, vi var bestemt enige om, at så god kaffe havde vi ikke fået før, vi havde en niste (madpakke) med, og den spiste vi til. Vi fik forresten også noget der hed rømme, det var sur fløde med sukker på, jeg syntes nu ikke, det var godt. Vi så mange små sæterhytter og talte med sæterjentene, de havde det vel nok primitivt. Vi så også kun gamle koner, de unge piger ville ikke være så langt borte fra al ting. Pludselig kunne der komme en ko eller et får hen til os, og alle med klokker om halsen, de var så venlige, ikke spor sky eller bange. Det er for os danske ikke til at forstå, at de norske landmænd kan klare sig på den stenede jord. Den dag fik vi rigtig indblik i Norges natur.

Lørdag var til egen rådighed. Jeg gik lidt i butikker, men al ting var så dyrt, i Sverige kunne man bedre få noget godt, vi havde alle mange dejlige ting med hjem fra Sverige. Vi var nogle stykker, der var ude at køre en tur med en lillebilchauffør, og det var sjovt, det gik op og ned, omkring skarpe hjørner o. s. v., men det rørte slet ikke chaufføren, hvorimod vi andre sad og holdt vejret en gang imellem. Lørdag aften var der fest i ungdomshallen for både danske og norske. Vi fik kaffe med smørrebrød, der blev holdt taler og sunget danske og norske sange, og der blev spillet på fele af en norsk spillemand, ligesom vore spillemænd gav et par numre. Tilsidst dansede vi alle, skiftevis norsk og dansk folkedans, og det gik velnok med liv og lyst. Vi lærte at danse vosserull og flere andre. Allerede kl. 12 sluttede festen. Næste morgen kl. 7 skulle vi rejse, og det var det kedeligste punkt på hele turen. På hjemvejen kørte vi over Telemarken, og der var sne. Enkelte steder ved vejene lå sneen højere end bilen,

men det var ikke spor koldt, luften var så klar og ren. Første nat boede vi på et hotel i Telemarken og næste i Halden, så tog vi ellers det sidste store hip, inden vi var hjemme. Vi kørte fra Halden kl. 7 morgen og næste morgen blev vi læsset af i Ringe, det var lidt anstrengende, det er ikke særlig behageligt at sidde i en bil og sove, humøret var fint alligevel. Turen forløb ellers uden uheld, og vi kom alle vel igennem tolden med forskellige rare sager. Enkelte med fløjl om maven og rosiner i lommerne. Vi var enige om, at det havde været en fin tur, det bliver nok ikke sidste gang, vi holder ferie i Norge.

Alle kammerater fra vinteren 1945/46 ønskes en glædelig jul.

Karen Nielsen.

REJSEFEBER

Man må rejse til fods for at døje lidt ondt.
for at leve et liv i det korte sekund.

Rejsefeberen er gået os i blodet, efter års ufrivillig indespærring tørster vi alle efter nye indtryk.

Vi farer ud, pr. tog, skib, fly og cykel eller til fods, alt efter vort temperament og vor pengepung. Store forventninger pakkes ned og tages med i kuffert eller rygsæk. Farvel du sure, tvære, slidsomme hverdag, nu begynder eventyret. Og hvad oplever vi så på vor rejse? Glider landskaber, byer og mennesker forbi i en hastig flimren som i biografen? Bliver vi skuffede? Må vi stå og sige, åh, var der ikke andet, er der ikke mere? Er hele det gamle Europa kun ruiner, hvor vi vender os? Ser vi kun mænd i støvler og uniformer, der lægger planer, skriver trakta-ter og tørster efter livsrum?

Bliver vi ikke modtaget med venlighed i det fremmede land, vi vil gæste? Ser vi på de fremmede med mistro og gammelt nag i sindet?

Å nej, tag ikke den slags bagage med i rygsækken, den tynger og hæmmer, så vi intet ser for at slæbe.

— — — At vågne en morgen i en fremmed by, byernes by, Paris, leve dagen sammen med de mennesker, der bor der, lære at kende deres sorger og glæder. At stå undrende foran fortidens kunstværker og erkende, at det var dog skønnere, end man havde ventet. Eller sidde en aften un-

der triumfbuen og betragte den blafrende flamme over den ukendte soldats grav, mens mennesker kommer og går i en uafbrudt hvileløs strøm. Det er at mærke selve livets pulsslæg, at de er mennesker som vi, med samme ønsker og håb for fremtiden, samme rastløse higen efter harmoni i tilværelsen.

— — — Eller noget helt andet, til fods til vejrs med stok og støvler ad bugtede veje og stier, vi kan fortsætte i timevis og kommer dog ikke synderlig højere op. Men vi kan slet ikke standse, for hvad er der bag den næste drejning og den næste? Måske kun en gumlende ko eller en fredelig hest med bjælde om halsen, måske videre udsyn, grønnere græs eller friskere kildevand. Vejen deler, højre eller venstre? Å hvad, dagen er vor, hele verden er vor, så vi vælger uden bekymring, overraskes af et vældigt tordenvejr, der runger hult mellem fjeldene og fylder vore støvler med vand. Ja, der er oplevelser at hente på vore rejse, der er bånd at binde, mennesker at træffe og forstå.

Og tænk ikke på, når I rejser ud, at det var dejligt, om vi kunne hente himlen ned på jorden, dugdråben spejler den.

Venlig hilsen og god jul!

Eva Bek.

EN ENGLANDSTUR

I sommer skulle jeg til England. Allerede sidst på vinteren blev det besluttet, pas og vandrekort anskaffet og planerne lagt. Men da jeg i forsommeren henvendte mig til et rejsebureau, fik jeg at vide, at flere andre mennesker havde fået den idé at ville til England. Skibene var fyldte, men ved hjælp af nogen tålmodighed lykkedes det mig dog at få en billet derover. Tilbagerejsen lykkedes det mig først at sikre, kort før jeg drog afsted.

Rejsebureauet forsynede mig med en del smukke brochurer fra England, cyklen blev eftersat og smurt, en sovepose anskaffet, og så var efterhånden alt klart. Endelig kom dagen, bagagen blev pakket, og med store forventninger forlod jeg Ringe med kurs mod Odense. Til at begynde med gik det let nok, der blæste en svag vind fra vest, men da jeg nåede Odense og drejede ud ad Middelfart landevej, blæste der en stiv vestenvind. Nu er der nu ikke så meget spændende ved Odense landevej, men jeg synes nu aldrig, den har været så lang som den dag. Nå, den svandt jo da, men da jeg hen ad aften kom til Kolding, blev jeg enig med mig selv om, at nu var det nok for i dag. Jeg indlogerede mig på Kolding vandrehjem, der ligger højt, med en meget smuk udsigt over byen, og gik ud for at se Koldinghus. Det er en stor, smuk ruin, og når man står og kigger op langs tårnet, og skyerne driver der hen over, ser det ud, som om tårnet vil vælte ned over én.

Næste dag gik det videre, stadig modvind, men jeg kom da til Varde, og ved opringning til Esbjerg fik jeg at vide, at skibets afgang var blevet udsat et døgn. Der blev altså tid til at se Oksbøllejren og de tre store kanoner fra v. Tirpitz, à 110 tons, der blev anbragt nær Esbjerg, men aldrig nåede at komme i skydestilling.

Endelig var S/S „Aleksandra“ lastet, og vi stod til søs. Vi begyndte med frokosten, men da vi kom uden for Grådyb, og søen viste tænder, så sparede de fleste af os dog middagsmaden. Om sørejsen er ellers ikke stort at fortælle. Den varede 1½ døgn, og vi var glade, da vi så Grimsby dukke op i aftendisen. Vi fik lods ombord, men da vi kom ind på rheden, var det ebbe, og vi måtte vente i to timer, før en slæbebåd kunne tage os ind gennem dokportene. Politi og toldere kom ombord, men da klokken efterhånden var henad 23, foretrak de fleste af os at blive ombord til næste morgen.

Endelig stod jeg da på engelsk jord, og kursen blev sat mod vest, ind i landet. Det blæste, stadig modvind, og småregnede, men alligevel mødte jeg i hundredvis af rutebiler, som var på vej mod kysten. Det var nemlig bankholiday, almindelig fridag, og alle forretninger og posthuse var lukkede. Jeg kom gennem en stor by, der hed Lincoln, hvor jeg var inde at se den pragtfulde domkirke, med prægtige glasmalerier. Videre gik det mod Nottingham, Robin Hoods by. På vejen kom jeg i følge med 2 unge englændere, og da jeg endnu ikke havde fået opspurgt et vandrehjem, tilbød de at vise mig et sted at sove. Vi kørte ind midt i byen til en stor, flot bygning, Y. M. C. A. (K. F. U. M.). Desværre oplyste en plakat på porten, at — den var lukket på grund af ferie. Nå, jeg kørte ud af byen igen, og ved politiets hjælp fandt jeg et lille hotel, da var kl. 10 og jeg var glad ved at komme i seng. Næste morgen fik jeg straks en kop the, det er englændernes nationaldrik, og lidt senere havregrød, bacon og ristet brød, samt mere the. Men regningen var også

på 12 kr., hvorfor jeg næste aften sørgede for at finde et vandrehjem.

Næste dag gik det lige syd på, gennem et frugtbart landskab, hvor der af og til lå store flyvepladser, hvorfra R. A. F. i krigens tid fløj mod Tyskland. På enkelte af dem stod bombemaskinerne endnu, delvis skjult i krattet rundt om flyvepladsen. Men ellers var det nu ikke militæret, man så meget til. Forbi et par mægtige radiostationer og ved aftenstid til et sjov lille vandrehjem i Badby. Der var kun 6—7 gæster foruden mig, deriblandt to unge skotske piger, der pr. autostop var på vej til Paris.

Morgenen efter skinnede solen, og da jeg havde fået mælkeflasken fyldt på den lokale mejerifarm, gik det gennem et af Englands smukkeste landskaber gennem Oxford til en by, der hed Streatley, nær Themsens. Oxford er fuld af store gamle universitetsbygninger, det ville kræve uger, hvis jeg skulle se det hele, det fik en lidt hurtigere omgang. Den dag opdagede jeg de store varehuse, Woolworth og Mark & Spencer, som findes i enhver større engelsk by. De er billige med deres tusinder af småting, og der er en livlig handel. Desuden har de alle en restaurant, hvor man kan få the m. m., det var dejlig nemt.

Det var netop i høstens tid, jeg kørte gennem landet, og alle vegne var traktorer og mejetærskere i færd med arbejdet. Jeg så eet spand heste på markerne, så det er temmelig mekaniseret.

En dag var jeg inde at se Windsor, den engelske konges sommerslot, det var imponerende. Bl. a. fandtes der en stor malerisamling med værker af Rubens, van Dyck og andre gamle mestre. Slottet giver et godt indtryk af Englands gamle rigdom, magt og tradition. Den aften havde jeg meget besvær med at finde vandrehjemmet, og da jeg kom derud, var det en 4—500 år gammel farm med flagermuslygter og anden komfort. Vi var dér en lille snes mennesker: 1 polak, 2 svenskere, 3 amerikanere, 1

dansker (mig) og resten englændere. Det var et internationalt selskab, som kom godt ud af det med hinanden.

I Sydengland var jeg en dag inde i et slumkvarter, som var blevet flyttet ud på landet. Husene var alle ens, to murede gavle og en hvælving af bølgeblik derover — der så ikke godt ud indvendig, og der må være fælt koldt om vinteren.

Så nåede jeg helt ned til Folkestone ved Kanalen, bag hvilken jeg kunne skimte Frankrigs kyst. Der hvilede jeg mig et par dage hos noget familie. Der er meget stor forskel på ebbe og flod ved kanalen, det er løjerligt at se en havn, hvor alt vandet er rendt ud, og skibene står på bunden.

I Folkestone og Canterbury så jeg de første virkelige spor af krigen, blandt andet havde tyskerne været stærkt ude efter domkirken i Canterbury og pulveriseret flere bygninger omkring den, domkirken havde dog ikke taget megen skade.

I Sydengland var jeg en dag inde at se en kulmine. Desværre kunne jeg ikke komme ned under jorden, før holdene skulle skifte, og det havde jeg ikke tid til at vente på. Men folkene var meget flinke og viste mig alt, hvad der var at se over jorden, hvordan kullene blev hejst, sorteret og rensset, samt lampehuset og omklædnings- og baderummene. Omviseren bemærkede med stolthed, at der ikke var låset for arbejdernes ting, de stolede på hinanden. Han havde under krigen gjort tjeneste i „The Buffs“, kong Kristians regiment, og været i Burma. Det var nu ikke ham alene, der var flink og hjælpsom, det gjaldt alle, jeg kom i berøring med derovre.

I Kent, landet sydøst for London, findes udstrakte frugt- og humleplantager, for 4—5 pence (32—40 øre) fik man et pund dejlige blommer, så det var en hel rar egn at køre igennem.

Nu skulle London beses, og det er jo en stor by, med vældig færdsel af de røde, toetagers busser. Der er så

meget at se i London, både af godt og ondt, så det er vanskeligt at overse. Lad mig nævne British Museum, med dets uvurderlige samlinger af alle slags, fra de ældste håndskrifter af bibelen, der ligger i montrer med grønt klæde over, gennem de rige ægyptiske og assyriske samlinger til indianernes tomahavker og negerskulptur fra det mørkeste Afrika.

Efter at have været en tur på Billingsgate, Londons fisketorv, var jeg i Tover, hvor bl. a. de engelske kronjuveler opbevares. En oplevelse for sig er det at køre med undergrundsbanen, i 2—3 etager krydser togene under og over hinanden, det er et glimrende transportsystem. Om aftenen samles folk på Piccadilly og beundrer lysreklamerne — og et par betjente putter en fuld mand i salatfadet og ruller væk med ham.

London er en stor og prægtig by, men her forstår man først for alvor, hvor meget krigen betød for England. Ikke een, men mange steder ligger store pladser tomme hen, eller fyldt med ruiner, ofte flere tønder land. Nogle steder er ruinerne ryddet bort, andre steder ligger de endnu, overgroet med buske og ukrudt, og nogle steder er da også nye huse rejst på de gamle tomter. Det tager lang tid for krigens sår at læges, og værre end de materielle sår er jo ødelæggelserne på sjælene. Men jeg tror nu, at England vil komme op igen, landet fortjener det.

Englænderne er individualister. Her i landet har vi jo lørdagslukning kl. 2 over hele landet; i England er det forskelligt for hver landsdel — hvilket man som turist må regne med.

På 14 dage kan man jo ikke lære et land at kende, det bliver kun et overfladisk billede, man danner sig. England har en lang, ofte blodig historie. Kirkerne er fulde af mindetavler og kapeller for Englands sønner, som faldt i Afrika, Indien, Norge og mangfoldige andre steder ud over jorden, og på torvene står statuer af denne og hin general. Men samtidig gjorde en mand mig opmærksom

på, at pengene til mange af disse mindesmærker kunne have været brugt til noget bedre.

Nå, der står da også statuer for Newton, Shakespeare og mange andre, der arbejdede i fredens tjeneste.

Den sidste nat i England sov jeg på et vandrehjem i udkanten af London. Der havde jeg den glæde, at værten roste mig for mit engelsk, jeg følte mig jo smigret!

Det var lige efter „Vikingetiden“, jeg var derovre. I husker nok alle billederne af „Hugin“, det gjorde i hvert fald englænderne, skibet havde været en glimrende reklame for Danmark. Jeg kom en dag ind på en farm langt ude på landet og spurgte, om jeg kunne købe en flaske mælk (mælk er godt, når man cykler). Nej, det kunne jeg ikke, de havde ikke lov at sælge noget. Mælk er rationeret i England. Men da manden havde fået at vide, hvor jeg var fra, faldt snakken på „Hugin“, og derfra til Flensborg, hvor han havde været under forrige krig. Jeg måtte med ind i kostalden og se alle køerne og have at vide, hvad de hed, og hvad race de var af m. m., og da jeg ville gå, sagde han, at ganske vist måtte han ikke sælge mælk, men han havde da lov at *give* mig lidt mælk til min the, hvorefter han fyldte min flaske!

Englændernes rationeringsproblemer var nogenlunde som vore, mælk er nævnt, smør og margarine skræbede de, så man ikke vidste, hvad side af brødet, der var smurt, til gengæld havde de fri kaffe, the og flere andre ting. Sukkeret var rationeret.

De engelske huse ligner ikke de danske. De er næsten altid i 2 etager, i hvert værelse er der en kamin, og ovenud af huset stritter nogle skorstene, hver med 2—6 rør op af.

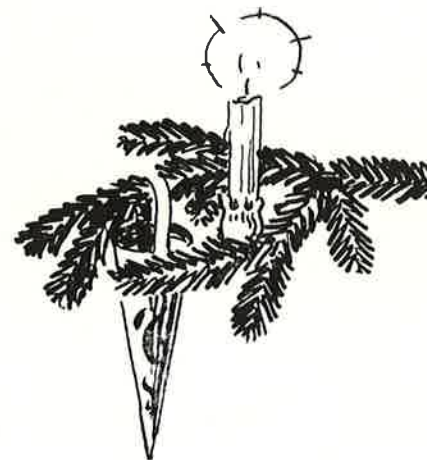
Før jeg rejste derover, havde jeg hørt, at englænderne var meget stive og reserverede. Det passer ikke mere, jeg mødte overalt derovre kun hjælpsomhed og imødekommethed; det er et land, jeg gerne vil tilbage til. Og til de af jer, der kunne have lyst at komme derover, vil jeg sige: „Gør alvor af det — men lær engelsk først, det lønner

sig“. Og brug så vandrehjemmene, det er en nem, billig og udbytterig måde at rejse på, man kommer sammen med unge fra mange lande og lærer dem at kende som mennesker, ikke blot som skotter og polakker.

Hjemrejsen gik fra Harwich til Esbjerg, med „Kronprinsesse Ingrid“, vort smukke nye englandsskib. Den sejlede rask, men vippe kunne den skam alligevel, og der var mange, der var glade, da fyret på Skallingen dukkede op.

Og så forbi de flinke toldere i Esbjerg og kurs mod Ringe: „Øst—vest, hjemme bedst“.

Helge Højgaard.

Julefest

TORSDAG DEN 29. DECEMBER 1949 kl. 19,45

Pris 2,50

Så starter vi —

CYKLETUREN TIL SJÆLLAND

En dag var der liv og røre på skolen. Hedemann havde lige bestemt, at alle eleverne og tre af lærerne skulle på en cykletur til Sjælland. Turen blev bestemt til torsdag den 14. juli, og det var intet under, at humøret var højt oppe i dagene, før vi skulle af sted.

Dagen oprandt med strålende vejr. Allerede ved 5-tiden om morgenen blev der liv på værelserne, og da klokken var 5,30, var vi allerede ved at pakke vore sager. Kl. 6 skulle vi spise morgenmad, den blev hurtigt sat til livs.

Kl. 7 stod 33 piger samlet uden for skolen klar til at starte ud mod eventyret. Hedemann var anfører, og bagest i rækken kørte Højgård og frk. Karlshøj. Vi havde god fart på hele vejen til Nyborg, hvor vi lige nåede færgen, som skulle sejle lidt før kl. 9. Men humøret sank nogle grader, da vi var kommen om bord, fordi det begyndte at regne. Men det holdt hurtigt op, og vejret var igen fint.

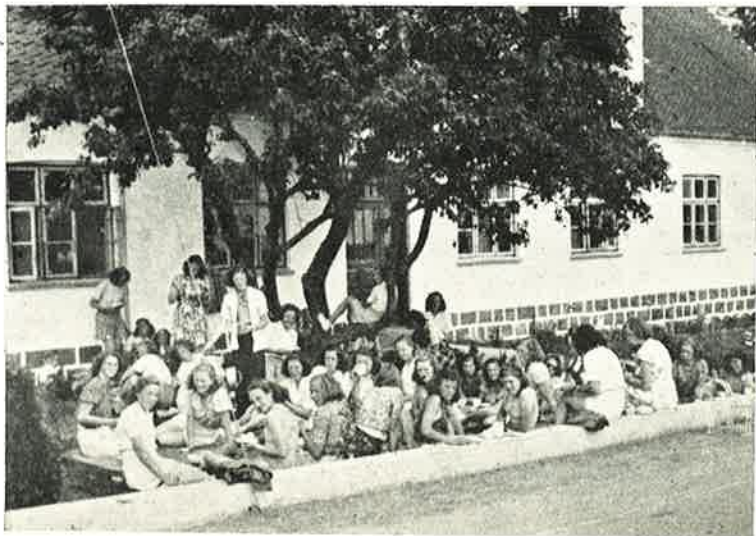
Ved 10-tiden fik vi Sjælland i sigte, og kl. 10,30 lagde færgen til i Korsør, og vi stormede ind på land.

Vi fik hurtigt fat i vore cykler, og turen gik først mod Trelleborg, hvor vi nåede til lidt før kl. 12. Det var meget interessant at se den gamle vikingehal, som var bygget af store egetræsplanker. Midt på gulvet var et ildsted, og så man op mod loftet, opdagede man et stort hul i taget, det var til at røgen kunne trække op af, når de brændte bål derinde. Pladsen uden for hallen var omgivet af volde, hvor der gik får og græssede. Da vi havde været rundt og set det hele og oppe på voldene en tur, skulle vi videre, men vi havde dog ikke mere travlt, end vi først måtte hen til en kiosk og købe et flag til cyklerne fra Trelleborg volde til minde om turen.

Så fortsatte vi igen under livlig snakken og sang, men det varede ikke længe, inden maverne begyndte at knurre, og i Kirke-Stillinge måtte vi gøre holdt for at få noget at spise og få hvilet ud, til vi skulle videre. Middagsmaden bestod af kold kartoffelsalat med frikadeller til. Det var dejligt at få noget at spise, og da vi alle var mætte, smed vi os i græsset for at hvile ud, inden turen gik videre. Denne gang var målet Kalundborg kirke, hvor vi nåede til kl. 17,30, men da var vi også godt trætte allesammen. Det var dog ikke værre, end vi måtte op i kirketårnet, og derfra havde vi en dejlig udsigt over Kalundborg. Vi var også inde i kirken for at se, hvorledes den så ud.

Klokken var efterhånden blevet mange, og vi måtte skynde os videre mod Ellede, hvor vi blev indkvarteret på en gård. Vi fik redt vore senge oppe på høløftet i høet, og da vi var vasket og havde spist aftensmad, gik vi til ro. Det var dejligt at blive lagt ned og få hvilet de trætte lemmer.

Næste morgen var humøret højt. Solen strålede fra en skyfri himmel, og vi glædede os alle, til vi skulle ud på Refsnæs. Men først skulle vi have morgenmad, og vore flinke værtsfolk serverede kaffe med brød til, så vi spa-

Piger på farten.

rede vore egne havregryn. Da cyklerne var pakket og i orden, hilste vi af med de gæstfrie mennesker, og nu fortsatte turen helt ud til Refsnæs fyr. Men det var en vej, som ingen af os nogen sinde glemmer, fuld af store sten og sand, men vi var godt i humør allesammen og nåede da omsider fyret, hvor vi var oppe for at se hjem til Fyn. Det var også meget interessant at se den store linse og høre om, hvordan det hele virkede.

Vort næste mål var Havrebjerg, hvor vi skulle overnatte hos to af skolens elever. På vejen dertil kom vi gennem Kalundborg igen, det var en meget smuk tur. Vi kørte langs vandet hele vejen, forbi radiostationen, ind gennem byen og videre til Ubby, hvor vi gjorde holdt for at se kirken, som er bygget af Esbern Snare.

Nu satte vi farten op for at nå Havrebjerg til spisetid, og da vi kom, blev vi opvartet med kyllingsteg og koldskål, og inden vi skulle i seng, fik vi rødgrød. Det var dejligt en gang at få et rigtigt måltid mad. Vi fik anvist sengeplads ude i bilgaragen. Gulvet var helt dækket af

Trælleborg

madrasser, som var lånt hos kasernen i Slagelse, så vi kom til at ligge dejligt, men vi havde bestemt, at vi ikke ville sove, før Hedemann havde været ude at sige godnat til os, derfor lagde vi os til at synge, og det varede da heller ikke længe, inden Hedemann kom og spurgte, om vi ikke snart skulle sove. Et øjeblik efter var der ro over det hele.

Næste morgen, da vi var vasket og klædt på, blev der serveret havregrød og kaffe for os, og inden vi kørte videre, blev vi enige om at råbe et hurra for de flinke værtsfolk, der havde givet os al den gode mad og sovepladser for natten.

Vi svang os igen i sadlen, og denne gang var målet Korsør, hvor vi skulle over med færgen, som vi også nåede i god tid, men vi var meget sultne allesammen, og måtte have tre til at agere smørrebrødsjomfruer. Vi måtte nøjes med en gammel bil som siddeplads, men det gjorde ikke noget, maden smagte lige godt for det.

Da vi havde sejlet en times tid, opdagede vi Fyn langt ude. Nu var vi snart hjemme. Da vi lagde til i Nyborg, tænkte jeg tilbage til den dag, da vi stod i Nyborg og ventede på færgen til Sjælland, hvor meget nyt havde vi ikke set og oplevet på de dage.

Det sidste stykke vej tilbagelagde vi under munter sang. Da vi kørte ind i Ringe, fik byen et rungende hurra, og da vi kom ned på skolen, ventede os et dejligt måltid mad.

Vi var alle enige om, at det havde været en dejlig tur, som vi sent vil glemme.

Glædelig jul og godt nytår
ønskes alle gamle elever.

Dorothea Birkelund.

»En søndag på Amager«.

Elevmødet 1949.

Elevmødet blev afholdt på skolen, den 12. juni 1949. Det var et strålende vejr og mange gamle elever var mødt op, hovedsagelig fra de sidste årgange. Kl. 3 gik vi til kaffebordene, hvor Hedemann bød velkommen, og udtalte glæden over, at se alle de kendte ansigter. Kaffen blev serveret, derefter generalforsamling. Eigil Bek blev valgt som ordstyrer. Formanden aflagde beretning og opfordrede gamle elever til at yde bidrag til opførelse af den ny skolebygning, der skal bygges på mælkehdl. Peter Hansens grund. Kassereren oplæste regnskabet. Til bestyrelsen blev Poul Fischer og Poul Kristensen genvalgt. Helga Eriksen, Gestelevlund, blev nyvalgt, Emmy Henriksen, sm. st., og Kresten Kjær Jørgensen, Kellerup, blev nyvalgt som revisor.

Byggeudvalg bestående af Poul Fischer, Odense, Hol-

ger Andersen, Lunde, og Eigil Bek, Ringe, blev godkendt af forsamlingen.

Fru Hedemann, der på det tidspunkt opholdt sig i Norge, havde sendt en hilsen i form af vers. Der blev sendt telegram tilbage, underskrevet af hver enkelt „gammel“ elev. Derefter tale af Hedemann. Han takkede for bidragene til byggefonden, og talte derefter om lysene på den åndelige himmel og understregede, at salmer og fædrelandssange ikke er skrevet for, at man skal plages med at lære dem udenad, men de skal synges gang på gang med liv og lyst. — Spisepause. —

Der blev solgt amerikansk lotteri med et fotografiapparat i gevinst, det blev vundet af Ole Hansen, Lombjerger. Kl. 18,30 opførte sommerpigerne „En søndag på Amager“ på friluftsscenen i Rubjerglund. Det gjorde god virkning i den stille sommeraften. Derefter dans. Ud på aftenen blev der serveret is. Den velykkede dag sluttede kl. 23,30.

Den nye Skole.

Som I sikkert alle ved, arbejdes der i denne tid meget ihærdigt på at få rejst en ny skolebygning til Ringe fri- og efterskole. Jeg havde håbet her i elevskriftet i år at have kunnet vise jer planer og tegninger af den nye skole, men forarbejderne har taget noget længere tid end beregnet, så et resultat af arbejdet som helhed vil først foreligge hen på foråret — og det er da meningen at udsende en trykt beretning til alle elevforeningens medlemmer. Jeg skal derfor indskrænke min beretning nu til kun at give jer en løselig oversigt over, hvad der hidtil er sket.

Det begyndte med, at man nedsatte et udvalg. — Ja, nu ved jeg, at en og anden af mine gamle kammerater vil smile og tænke „ha-ha — man nedsatte en kommission, ligesom på rigsdagen — og så sov man videre!“ — Men

min videre beretning vil sikkert vise, at der netop *skete* noget. — Dette udvalg bestod af følgende: Gårdejer Axel Jørgensen, „Damgård“, Ringe, bogtrykker Poul Fischer, Odense, installatør Sandgaard, Ringe, gartnermedhj. Herluf Larsen, „Bankensbo“, Søhus, tømrerm. Kristoffer Hansen, Lombjerger, landmand Holger Andersen, landbrugsskolen, Korinth, skolebestyrer K. Hedemann, Ringe.

Senere indtrådte Eigil Bek i stedet for Herluf Larsen, som rejste fra Fyn.

Installatør Sandgaard blev udvalgets formand — og så tog man fat. Først fandt man en byggegrund, det drejede sig om mælkehandler P. Hansens ejendom oppe på banken på Gestelevvej, som jo er kendt af enhver gammel elev fra Ringe efterskole. Der er 4 tønder land, højt og frit beliggende med udsigt over det skønne Sydfyn og Ringe by. Endvidere støder ejendommens nordlige del sammen med Ringe idrætspark, hvad der er af stor betydning især for sommerskolen.

Så skulle man skaffe penge, og det skulle gå i trav, for ellers var der andre, der snupede Grunden. I hast blev der samlet ind og tegnet kaution i skolekredsen og blandt skolens venner og gamle elever, og så købte vi hele herligheden. Dernæst fik vi arkitekterne Eriksen i Odense sat i gang med at udarbejde tegninger og overslag, medens udvalget fo'r rundt i landet og så på skolebyggeri, for også selv at kunne tale lidt med om slige ting. Vi har nu fundet en form for byggeri, som vi mener egnet og det bliver i øjeblikket regnet ud, hvad det vil koste at realisere planen, ligesom alle muligheder for støtte fra det offentlige vil blive undersøgt — og til slut skal det så vise sig, hvor mange penge der yderligere skal skaffes til veje, for at vi kan få den nye skole rejst. Efter den tid begynder så de gamle elevers arbejde med at være med til at skaffe den resterende sum tilveje, men derom skal I nok få at høre, når tiden er inde. Hovedsagen er, at arbejdet nu er i gang.

Poul Fischer.

Regnskab.

INDTÆGT

6. juni. Kasse: Giro	32,63 kr.
6. „ Kontant	32,67 „
6. „ Indkommet ved elevmødet	439,22 „
1. okt. Hævet i banken	130,00 „
1. „ Renter til 1. maj 48	7,98 „
30. dec. Julefest	482,50 „
2. jan. Solgt elevskrifter	1689,00 „
23. maj. Renter til 1. maj 49	19,09 „
	2832,09 kr.

UDGIFT

6. juni. Udgift v. elevmødet	378,88 kr.
6. „ Udbetalt til understøttelse	247,78 „
6. „ Sat renter i banken	7,98 „
17. dec. Frimærker	372,00 „
17. „ Trykning af elevskrift	1402,05 „
30. „ Udgift v. julefest	216,00 „
23. maj. Sat i banken	175,00 „
23. „ Sat i banken, renter	19,09 „
23. „ Kassebeholdning: Giro	13,31 „
	2832,09 kr.

FORMUE

1/6 1949. Bankbog	898,94 kr.
1/6 „ Giro	13,31 „
	872,25 kr.

Mindestensfonden 202,73 kr.

Ovenstående regnskab er sammenholdt med bankbøger, kassebeholdning og bilag og intet fundet at bemærke.

Ringe, d. 11/6 1949.

Svend Andersen.

Elever, vinteren 1948—49.

Anne Lise Andersen, Vantinge.
 Kirsten Andersen, Espe.
 Sigrid Andersen, Ballen.
 Karen Banke, Strandby.
 Grethe Bach Christensen, Refsvindinge.
 Anna Clausen, Nybølle.
 Åse Hansen, Gislev.
 Erna Læssøe Hansen, Ringe.
 Inge Hansen, Boltinggårds skov.
 Inger M. Hansen, Snøde.
 Marie Kjær Jensen, Gestelev.
 Ruth Jensen, Espe.
 Else Jørgensen, Ulbølle.
 Esther Jørgensen, Ringe.
 Harriet Jørgensen, Lyø.
 Karen Kristensen, Vantinge.
 Elise Larsen, Svendborg.
 Johanne Larsen, Rynkeby.
 Lilli M. Larsen, Heden.
 Gurli Nielsen, Kværndrup.
 Vera Nielsen, Gestelevlunde.
 Annelise Pedersen, Munkebo.
 Inge Rasmussen, Nr. Broby.
 Sonja Roslyng, Ulbølle.
 Ellen Tange, Ringe.
 Ejvind Andersen, Rynkeby.
 Erling Kilberg Andersen, Espe.
 Jens Leo Andersen, Volstrup.
 Svend Andersen, Ellinge.
 Helge Martens Bjørnebo, Espe.
 Jørgen Broholm, Gestelev.
 Villy Bøgelund, Sødninge.
 Egon Christensen, Hundstrup.
 Verner Christiansen, Gultved.
 Arne Garly, Ringe.
 Arne Granhøj, Kværndrup.
 Ove Helge Greve, Søsted.
 Hans Jørn Hansen, Gestelevlunde.
 Jakob E. Hansen, Hundslev.
 Preben Hansen, Ringe.
 Svend Åge Hansen, Vantinge.

Vagn Berkov Hansen, Bonderup.
Knud Hedemann, Ringe.
Mogens Henry Jensen, Dongshøjrup.
Peter Kjær Jensen, Gestelev.
Svend Jensen, Fjellebro.
Jørgen E. Jørgensen, Boltinge.
Tage Brorup Jørgensen, Skelskør.
Knud D. Knudsen, Hjallesø.
Kaj Kristensen, Ringe.
John S. Kristiansen, Sdr. Højrup.
Henry Laugesen, V. Skerninge.
Finn Lyholm, Slukefter.
Svend Åge Michelsen, Trunderup.
Jens Chr. Nielsen, Ørrikslev.
Ejvind Nielsen, Brangstrup.
Erling E. Nielsen, Boltinggårds skov.
Jens Søgård Nielsen, Vantinge.
Verner M. Nielsen, Krarup.
Erik J. H. Pedersen, Krarup.
Poul Rasmussen, Hågerup.
Verner Rasmussen, Rudme.
Egon Schmidt, Agerskov.
Poul Suhr, Fjellebro.
Villy Søgård, Espe.
Arne P. Sørensen, Sødunge.

sommeren 1949

Anni Lise Andersen, Blæsinge, Havrebjerg.
Christine Callesen, Søgård, Klipleve.
Irmgard Carstensen, Flensborg.
Birgit Piel Christensen, Skårup.
Tove Piel Christensen, Skårup.
Ingrid Claus, Flensborg.
Alice Dreyer, København.
Ellen Frandsen, Havrebjerg.
Karen Hansen, Sdr. Vissing.
Birthe N. Hansen, Skarø.
Rita Greve Hansen, Ørrikslev.
Gurli Brogård Hansen, Lundforlund, Slagelse.
Grethe Jensen, Højby.
Inge Margr. Johansen, Bjergskov, Felsted, Sdr.jyll.
Ruth Jørgensen, Ryslinge.
Erna Jørgensen, København.

Inga Karlsen, Kellerup.
Irene Larsen, V. Kærby.
Ingeborg Lorenzen, Kappel.
Else Marie Mathiesen, Bovlund.
Grethe Møller, Skarø.
Anna Lise Nielsen, Elverodlund, Morud.
Astrid Petersen, Vellerup.
Tove Petersen, Nr. Søby.
Jytte Hartmann Pedersen, Anderup.
Rigmor Rasmussen, Skarø.
Bodil Rosenmai, Flensborg.
Else Knudsen, Rydbjerg, Velling st.
Martha Svensson, Flensborg.
Elna Margr. Suder, Ringe.
Helga Strauss, Flensborg.
Bodil Boutrup Sørensen, Hellevad.
Kirstine Sørensen, Lakkendrup.

vinteren 1949—50

Jytte Skyum Christensen, Nybølle.
Else Clausen, Kertinge.
Julie Ditlevsen, Sdr. Nærrå.
Tove Ellegård Ditlevsen, Jordløse.
Bente Hansen, Kellerup.
Else m. Hansen, Ringe.
Asta Hervik, Vallekilde.
Kristine Holmegård, Kullerup.
Marie Jakobsen, Korinth.
Tove Jensen, Kertinge.
Åse Knudsen, Hundslev.
Grethe Kryger Nielsen, Hundslev.
Henny Larsen Storm, Kværndrup.
Vibeke Larsen, Svendborg.
Inge Kathrine Nielsen, Egelbjerg.
Kirsten Nielsen, Trunderup.
Ellen Nørregård, Kirkeby.
Hertha Olesen, Espe.
Anna Lis Petersen, Kerteminde.
Lis Petersen, Ringe.
Marie Petersen, Kellerup.
Grethe Lyholm Nielsen, Beldringe.
Ellen Petersen, Kværndrup.
Inger Riis Rasmussen, Fjellerup.

Ruth Egsvang Rasmussen, Ringe.
Jytte W. Thyme, Heden.
Hakon Andersen, Refsvindinge.
Helge Juel Andersen, Næsby.
Antoni B. Lausen, Odense.
Charles Christiansen, Dongshøjrup.
Henning Dalskov, Hylshuse.
Carl Leo Ferniss, Korinth.
Erling Foged, Fåborg.
Niels Bundgård Hansen, Rynkeby.
Knud Ernst Hansen, Refsvindinge.
Carlo Hansen, Odense.
Chr. Frede Hansen, Stenstrup.
Bruno Hansen, Lombjerger.
Holger Hansen, Lombjerger.
Bent Skovlund Hansen, Vindinge.
Jens Arne Jensen, Rynkeby.
Ove Østergård Jensen, Hammel.
Niels Grønnegård Jepsen, Kværndrup.
Kaj Jespersen, Frørup.
Villy Johansen, Gestelev.
Ove Jørgensen, Agedrup.
Jørgen Kjølby, Gudme.
Arne Knudsen, Hundslev.
Poul Kristiansen, Gestelev.
Henry Larsen, Krarup.
Jens P. Larsen, Pederstrup, Langesø.
Torben Skov Madsen, Boltinge.
Svend Nielsen, Fjellerup.
Ejler Egon Nielsen, Hammel.
Svend Nyholm, Sortebro.
Gunnar Petersen, Vejstrup.
Åge Petersen, Brangstrup.
Hans Chr. Rasmussen, Aunslev.
Helmuth Rasmussen, Espe.
Holger Rasmussen, Espe.
Kaj Rasmussen, Lunde.
Jens Rytter, Svendborg.